Samenvatting van de werkconferentie van de sektor dierlijke produktie gehouden op 11 en 12 augustus 1980 te Renesse.

Verslag 80.36.

Samenvatting van de werkconferentie van de sektor dierlijke produktie gehouden op 11 en 12 augustus 1980 te Renesse.

Deelnemers

A. Schaap (O en E), W. de Wit (conferentie begeleiders)
F. Buizer, N. Broex, G. Cazemier, J. Eisses, H. Elenbaas,
J. Labrijn, H. Oortwijn en A. Sledsens.

Doel

Het vormgeven van een taakstelling van de sektor en zijn afdelingen en het opstellen van een eerste proeve van een werkplan 1981 en het zoveel mogelijk aangeven van de benodigde middelen zowel kwalitatief en kwantitatief.

Samenvatting

De uitgangspunten van het werkplan 1981 werden geformuleerd aan de hand van de vraag: Wat zou de consumentenbond van ons verlangen?
Er werd een inventarisatie gemaakt van door de sektor te bewerken onderwerpen en een poging gedaan om met een voorlopige lijst van criteria prioriteiten te stellen.
De manier waarop deze onderwerpen moeten worden aangepakt kwam aan de orde bij een praktische oefening in het opzetten van een projekt.
Deze conferentie heeft geleid tot een aantal aanbevelingen voor de direkties VKA en RIKILT. Deze zullen ons zo spoedig mogelijk uitsluitsel moeten geven.

Conferentieprogramma

1e dag	inventarisatie
	taken sektor + afdelingen
	projekten
2e dag	werkplan 1981
	konsekwenties
	hoe gaan we verder?
	akties
	evaluatie

Inventarisatie

Aan de hand van enkele vragen van de begeleiders moest iedere deelnemer een inventarisatie maken van wat hij van deze conferentie verwacht.
Aan de hand van deze verwachtingen is verder gediscussieerd.
De vragen zijn:

1. wat wil ik bereiken in deze dagen?
2. welke bijdrage wil ik leveren?
3. welke bijdragen verwacht ik van de anderen?

Antwoorden vraag 1

- Verduidelijking van de inzichten en denkwijze van de verschillende afdelingen t.o.v. de samenwerking binnen de sektor en tussen de sektoren.
- Planning van ontwikkelingen (wie doet wat!)
- Taakomschrijving van de sektor en de afdelingen.
- Organisatievorm van de sektor.
- Gemeenschappelijke uitgangspunten voor werk in de sektor.

- Afbakening taken sektoren ⟶ projektorganisatie
- Samenwerking afdelingen
- Hoe komt de sektor/afdeling aan 50% monsteronderzoek
  50% ontwikkeling?
- Effectieve sektor
- Duidelijkheid over verwachtingen van VKA
- Informatie betreffende het kwaliteitsbeleid van land- en tuinbouw-produkten
- Inzicht in doelstelling VKA/RIKILT
- Privé inzicht aanvaard wordt
- Open gesprek over de huidige situatie binnen de sektor
- Afspraken over procedures bij in- en externe kontakten
- Werkprogramma
- Werkbesprekingen
- Loopbaanbegeleiding
- Ook mensen die niet aan deze conferentie deelnemen moeten er iets aan hebben

Samenvattend

1e Inzicht in doelstellingen VKA en direktie RIKILT
2e Taakomschrijving en samenwerkingsverbanden
3e Werkplan in eerste instantie 1981

Antwoorden vraag 2

- Definiëren van de taak van de afdeling
- Informatie geven
- Samenvatten
- Positieve bijdrage
- Ooghouden op taak RIKILT
- Denken over plan en uitvoering
- Privé inzicht in doelstelling VKA/RIKILT naar voren brengen
- Ideeën verkondigen

Antwoorden vraag 3

- Definitieve samenstelling en organisatie van de sektor dierlijke produktie
- Initiatieven voor de verheffing van de kwaliteit
- Gemeenschappelijke conclusies
- Terugkoppeling
- Open voor ideeën van anderen
- Naar voor brengen van hun inzichten
- Openheid

Na de discussie over deze inventarisatie werden de volgende punten naar voren gebracht:

1. De afwezigheid van een VKA-vertegenwoordiger op de werkconferentie is te betreuren. De sektor is nl. van mening dat de informatie vanuit VKA een grote bijdrage had kunnen zijn in de effectiviteit van deze conferentie.
2. Het ontbreken van de VKA bezetting van de sektor dierlijke produktie heeft bepaalde konsekwenties voor de sektor bij het RIKILT. We moeten deze leemte zo spoedig mogelijk aanvullen of afspraken maken hoe de informatie-uitwisseling VKA ⟷ RIKILT gaat verlopen.
   Uiteindelijk moeten we toegroeien naar de situatie dat de VKA-RIKILT werkzaamheden duidelijk in elkaar grijpen en op elkaar aansluiten.
   Regelmatig gezamenlijk sektoroverleg (b.v. 1 x in de twee maanden) kan hierin een funktie vervullen.

Taken sektor en afdelingen

Dit onderwerp werd behandeld met een gedachtenwisseling over de vraag "Wat zou de consumentenbond van ons willen?"

1e Van de sektor

2e Van de afdelingen in de sektor

Over deze vraag werd door de sektor in twee groepen gediscussieerd.

Groep I Buizer, Elenbaas, Labrijn, Broex

Groep II Cazemier, Eisses, Oortwijn, Sledsens

Groep I denkt dat de consumentenbond wil dat wij werken aan:

- Produktielijn controle
- Aanduidingsbesluit (etikettering)
- Vergelijkend warenonderzoek
- Rijkstoezicht bv. vleesprodukten
- Alternatieve landbouwprodukten
- Kwaliteitseisen van produkten die nog niet in de warenwet geregeld zijn
- Sensorisch onderzoek van dierlijke produkten
- Monsteronderzoek op verzoek van consumentenbond

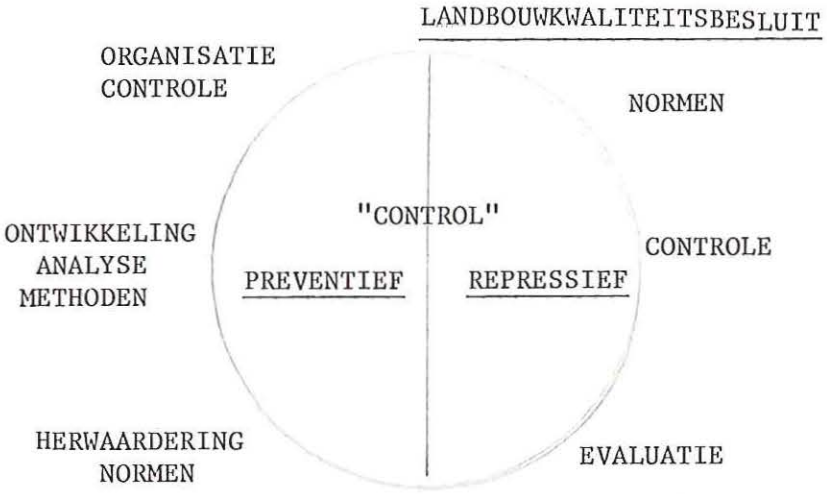
Groep II denkt dat de consumentenbond wil dat wij werken aan:

- Verstrekken informatie over redelijke kwaliteitsnormen
- Opsporen van "NEP" produkten
- Consumenten voorlichting
- Controle op samenstellingen
- Toezicht op onjuiste etikettering en reklame
- Kwaliteitsgradaties

Samenvattend kan men stellen dat we voor de consumentenbond

- Een betrouwbare partner moeten zijn
- We onze normen met onderzoek resultaten moeten ondersteunen
- Aan produkten zullen werken met oog voor de belangen van consument en producent
- Een objectief instituut moeten zijn en dus niet voor de "krant" moeten werken
- De coördinatie van de kontakten die algemene publicatie van onderzoekgegevens tot gevolg hebben via VKA laten verlopen
- In overleg met VKA urgenties vastgesteld moeten worden.

Voorts zal de sektor de komende maanden verder moeten werken aan taken van sektor en afdelingen.
Een goed hulpmiddel hierbij kan zijn het zg. "kwaliteitsvliegwiel".

Organisatie sektor

Voor het onderwerp projecten besproken werd, werd eerst enige duidelijkheid gevraagd over de organisatie vorm van de sektor. Enkele deelnemers zijn nl. van mening dat dit van het grootste belang is om goed in een projectorganisatie te kunnen funktioneren. Om de definitieve organisatievorm te realiseren zullen er aanbevelingen gedaan worden ten aanzien van vervulling van vakatures in de sektor dierlijke produktie aan de directeuren VKA en RIKILT.
Er wordt voorlopig van uitgegaan dat de sektor dierlijke produktie zal bestaan uit de afdelingen Zuivel, Vlees, Vis en Pluimvee en Microbiologie.
De sektor zal verder praten over procedures, inhoud en bemanning van de sektor Dierlijke Produktie, er voorlopig van uitgaande dat de bezetting op zowel het RIKILT als VKA onvolledig is. Na de vervulling van bovengenoemde vakatures kunnen definitieve besluiten genomen worden.

Projecten

Dit onderwerp werd behandeld aan de hand van een case study.
De opdracht was:
Maak een projectomschrijving van:
"Een inventariserend onderzoek over de kwaliteit van boterhammenworst, als studieproject ter voorbereiding van een landbouwkwaliteitsbesluit".
Eis: binnen 3 maanden resultaat.
Hieraan werd door twee "sektoren" gewerkt
nl. "Sektor" I Elenbaas, Oortwijn, Sledsens en Broex
"Sektor" II Buizer, Eisses, Cazemier en Labrijn

Resultaten "sektor" I

- Deze opdracht voldoet aan de eisen van een project nl. een geheel van activiteiten met een duidelijk begin en eindpunt, gericht op het planmatig binnen een begrensde tijd bereiken van een bepaald doel.
- Een inventarisatie gemaakt van de uit te voeren activiteiten en de afdelingen die hieraan kunnen bijdragen.
  Hieruit volgde het volgende voorstel voor de samenstelling van een projectgroep nl. Elenbaas - projectleider
  Sledsens
  De Jong
  Broex
- Alle analyses die uitgevoerd moeten worden kunnen op het RIKILT gebeuren. De vaktechnische kennis echter zullen we extern moeten betrekken (bv. CIVO).
- De monstername zal in overleg met AID en/of KvW moeten gebeuren.

Voor dat de projectgroep met onderzoek kan starten zal het sektorhoofd de projectbeschrijving in de projectraad bespreken.
Na fiatering en urgentie bepaling kan de projectgroep samen komen om een werkplan en begroting op te stellen.

Resultaten "sektor" II

Na inventarisatie van uit te voeren activiteiten werd de volgende projectgroep samengesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van de afdelingen:

Elenbaas (projectleider)
De Ruig
Oortwijn
De Jong
Buizer
Van der Veen

"Sektor" II stelde voor dit onderwerp urgentie Super I
Door deze "sektor" werd ook een berekening gemaakt van het aantal manuren dat het onderzoek zou gaan kosten.

Bij de samenvatting van deze case bleek wel dat de twee "sektoren" op een aantal punten anders gewerkt hadden om een projectbeschrijving op te stellen.
"Sektor" I stelde enkele algemene punten en liet het verdere werk aan de projectgroep over.

"Sektor" II maakte al meteen in hun sektoroverleg een uitputtende lijst van analyses waarbij ook aandacht werd besteed aan de negatieve kwaliteitsaspekten en een berekening van manuren ed.

"Sektor" I stelde zich op als sektor en "sektor" II als projectgroep.

Eensluidend waren de "sektoren" wel over de wens om de vaktechnische kennis van andere instituten te halen. De projectleider moet in zo'n geval de eerste kontakten leggen.

Verder wil een project goed werken dan zal men:
- aan voortgangscontrole moeten doen
- rolbewust projectlid moeten zijn
- flexibele medewerkers moeten hebben
- duidelijke afspraken met lab. chefs moeten maken
- de "output" goed voor ogen blijven houden.

Uit deze opdracht werden een aantal criteria samengevat waarmee men rekening kan houden bij het opstellen van een werkplan o.a.

1. Wat is het kwaliteitsaspect?
2. Uitvoerbaarheid binnen de bestaande formatie
3. Wat is het consumentenaspect?
4. Betaalbaarheid
5. Bijdrage, bewaking, beheersing, verheffing
6. Wanneer komt het resultaat beschikbaar?
7. Hoe is de verdeling in het eerder genoemde "kwaliteitsvliegwiel"?
8. Wat is het belang voor de Nederlandse landbouw?

Er werd geconcludeerd dat voor het beoordelen van het RIKILT-werk een evenwichtige lijst van criteria opgesteld moet worden afgestemd op het middellange en langere termijn beleid RIKILT.

Werkplan 81

In verband met de nog maar weinig beschikbare tijd werd het eerste begin van het werkplan 81 in de vorm van een brainstorm gedaan. Na die brainstorm werkten de twee eerder gevormde "sektoren" nog aan een urgentie bepaling.
Als zeer urgent en waaraan men nu al werkt staat het werk en uitbreiding van onze afdeling Vlees.
Verder zal er gewerkt moeten worden aan de kwaliteit van Hammen, Bacon, Vleeswaren, Separator vlees, Pluimvee vlees.
Identificatie van vlees, vleesvreemde eiwitten, salades, Geite- en schapekaas, LKB melk en melkprodukten, yoghurt, melkpoeder in veevoeders, smeltkaas, ghee, melkvreemde eiwitten.

Salmonella in varkens en kippen.
Salmonella in diervoeders, antibiotica in melk, microbiologische kwaliteit rauwe melk, microbiologische kwaliteit van vis, microbiologische kwaliteit van plantaardige produkten.

Van belang hierbij is de afstemming op het beleid van VKA, de inventarisatie van de wensen van de consument en het onderhouden van de externe kontakten met instituten die de kwaliteit van land- en tuinbouwprodukten onderzoeken.

Sensorisch onderzoek.
Controle op fabrieken door middel van GMP en onderzoek van fysische eigenschappen zijn tevens noodzakelijk aandachtsgebieden.

Minder urgent maar indien mogelijk wel aandacht behoeven zijn consistentie van worst en vlees, kwaliteitsklassen vis, verdikkingsmiddelen, toetjes, rijping kaas.
Gisten en schimmels in levensmiddelen, diepvriesmaaltijden.
Echtheidsgaranties

Aan de opsomming van de onderwerpen waaraan de sektor en de afdelingen mogelijk moet gaan werken zal door de sektor prioriteit gegeven moeten worden, volgens te stellen criteria. Aan de hand van deze prioriteitenlijst kan de sektor haar werkprogramma 1981 definitief opstellen en aanbieden ter fiatering door de sektorraad RIKILT.

Evaluatie

De meeste deelnemers spraken hun tevredenheid uit over het verloop van deze conferentie ondanks dat er nog een aantal vragen onbeantwoord gebleven zijn.
Zij hopen met het geven van een aantal aanbevelingen aan de direkteur VKA en de direkteur RIKILT een bijdrage te leveren tot het tot stand komen van een taakstelling van RIKILT sektor dierlijke produktie en de afdelingen.

Aanbeveling aan de direkteur Voedings en Kwaliteitsaangelegenheden en de direkteur van het Rijks- Kwaliteitsinstituut in Land- en Tuinbouw produkten.

Het verdient aanbeveling

1. VKA medewerkers voor de dierlijke produkten aan te stellen.
2. Zo spoedig mogelijk een sektorchef voor de sektor dierlijke produktie RIKILT aan te stellen.
   Profiel: zie vergadering 9e sektoroverleg dierlijk (maart 1980).
3. Afhankelijk van de kwaliteiten en ervaringen van de sektorchef zo spoedig mogelijk een microbioloog, een vleestechnoloog, een zuiveltechnoloog en mogelijk een rheoloog aan te stellen.
4. Het de consumentenorganisaties mogelijk te maken onderzoek bij het RIKILT te laten verrichten.
5. De opdrachten uit 4 voortvloeiend (bv. v.d. consumentenbond) door VKA te laten coördineren.
6. Een adviescommissie VKA/RIKILT in het leven te roepen waarin ook de consumenten vertegenwoordigd zijn.
7. De resultaten van de op het RIKILT uitgevoerde onderzoeken welke via nieuwsmedia (pers. Nieuwe Revue) verspreid moeten worden via VKA te laten verspreiden.
8. Het Rijkstoezicht van vlees zo spoedig mogelijk te effectueren.
9. Een begin te maken met de indeling van kwaliteitsklassen in vlees.
10. Een begin te maken met afspraken over werkoverleg.
11. Een uitspraak te doen of er op het RIKILT onderzoek verricht moet worden aan import artikelen.

Wageningen, 1980-08-21

N. Broex

Verzendlijst:

Alleen deelnemers